

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZITŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
AZ ORSZÁGOS BORBÉLY- ÉS FODRÁSZ ÁRURAKTÁR TAKARÉK- ÉS HITELSZÖVETKEZET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre --- --- --- **6 korona.**
Fél évre --- --- --- **4 „**
Negyedévre --- --- --- **2 „**
Egyes szám ára **40** fill. Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., a
hová a lap szellemi részére vonatkozó
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 88—13.

K é r e l e m.

Felhívjuk a testület tagjait és mindazokat, akik a hadba vonultak családjait támogatni akarják, de náluk gyűjtő ivvel nem jelentek meg, hogy nemes adományukat egyenest a testületbe szolgáltatassák be.

Kérjük még a testület tagjait arra is, hogy tagdijukat is fizessék be, mert csak úgy tudja a testület kötelességét teljesíteni, másodsorban a segélyre jogosult nyugdíjas tagjait ellátni.

A testület vezetősége,

Mai helyzetünk.

Mostani súlyos viszonyok között a létfenntartás nehéz s bizony elmélkedni könnyebb mint a megélhetést biztosítani. A gazdasági helyzet a mi szakmánkat is érzékenyen érintette s a munkás viszonyok is most olyanok, hogy ez is sok nehézséget okoz, plane ott, a hol a főnök is be van vonulva.

Mindenki ragaszkodik a már megállapított műhelyéhez s nem csodálatos, hogy a hadbavonult szaktársaink nejei még áldozatok árán is fenn tartják üzleteiket, hogy ha a férjük megjön legalább az üzlet meg legyen, mely reményt nyújt a megélhetésre. Akár jobbra akár balra nézünk, panaszt hallunk, a megelégedettség bizony most ritka madár. Szerintem azonban bármennyire is csappant üzleti forgalmunk, mi még jobban vagyunk mint sok kézműipar, mely teljesen a tönk szélére jutott. Azért a kesergést fel kell hogy váltsa a jövőbe vetett remény s a bölcs előre látás. Nem szabad most elcsüggedni, hanem épen a józan ész sugalta takarékossgal a különbözetet némileg kiegyenlíteni. Ott a hol lehet takarékoskodjunk, ott a hol szükséges s boldogulásunk és jövő reputációnk kívánja tegyünk

eleget kötelességünknek. A megszokott kényelemtől vagy jóléttől bizony nehéz elszokni, azonban a nélkülözés sem szégyen. A megélhetés nehéz harcában ez a bátrak győzelmes fegyvere. Még mindig jobb a sorsunk, mint a harctéren küzdő szaktársaink százainak.

Kötelességünk most, hogy szakmánkat most ne engedjük a piszkos konkurencia martalékává. Az üzleti forgalom csökkenése ne adja azt a szerencsétlen gondolatot, hogy közprédává tegyük iparunkat.

Tudatára kell ébrednünk annak, hogy szakmánkat a tisztességtelen konkurenciával a válság szélére sodorjuk. Most kell megragadnunk az alkalmat, hogy e válság előre nem látható szomorú következményeit megakasszuk.

E becsületes munkára hívom fel szaktársaim közreműködését. Ha összetartunk, ha mint egy test és lélek nem személyeket tekintünk, hanem csak azt, hogy iparunkat lefelé való csuszásában megakasszuk akkor e nemes munka után végzett jó érzéssel hirdethetjük, hogy mi is megtettük kötelességünket.

Adja Isten, hogy úgy legyen.

Müller Károly,
test. elnök.

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktár szövetkezet, igen szép és tartós kivitelben készít *fodrász-üzlet berendezéseket és felszerelményeket* egyszerű és a *legfinomabb* kivitelben, készpénz és részletfizetésre is. A *fehérnemű kölcsönző osztály* hosszú kabátokat is kölcsönöz, az ezekre való megrendelést a szövetkezet irodája veszi fel. Valódi *Pollárt* borotvák és fenőszijak, „*Rekordet*“ fejmosóvíz és a szabadalmazott *Frizura hajpomádé* és „*Dralle*“-fele összes készítmények szövetkezetünk áruraktáránál kapható

Segélyző bizottság jelentése.

A segélyző bizottság január 26-án tartott üléséről a következőket jelenti a t. szaktársaknak. Bevétel volt ez ideig 5740 K. Kiadás 4124 K 50 f, Pénzállás 1615 K 50 f. Rendes heti segílyt kapnak 34-en. Segélyezve lettek 120-an.

Ezek a rideg számok. Mennyivel jobb volna ha a tehetőség és szaktársi szeretet lángja olyan volna, hogy minden szaktársi családban, a hol a családfe harcol a hazáért, nagyobb örömet és boldogságot okozhattunk volna.

Jelentésünket az őszinteség vezeti, azonban imitt amott korlátozza a nyílt szót az, hogy mi a szaktársaink családján segíteni akarunk, a nyomortól megmenteni, nem pedig szerény adományunkat nagy dobbal megkeseríteni.

Akinek lelkében él a jó, aki tehetségéhez mérten vagy azon túl is áldozni tud, az meg fog bennünket érteni. Voltak és lesznek névtelen dombok, melyek alatt sok embertársunk pihen közös mindnyájunkért. Ne fájjon nekünk, itthon maradtoknak az, hogy neve még nem szerepel az adakozók között, hanem gondoljon Krisztus szavára, duplán ad, aki jószívvel adja.

A segélyző bizottság lelkiismerettel és a felelősség teljes tudatában intézkedik, melyről emelt homlokkal fog beszámolni a t. szaktársaknak. Mi nem csak adakozunk, de szaktársi szeretettel dolgozunk is. Lelkiismeretesen nézünk mindent. szívünk becsületes sugallatával dolgozunk. Nekünk faj legjobban, hogy nem annyit adunk, a mennyit adni szeretnénk.

Ha nekünk megvolna az a Krisztusi hatalmunk, hogy egy kenyérből harmincat alkotunk, mi volnánk a legboldogabbak. Azt sem lehet tőlünk rossz néven venni, ha egyik-másiknak nem adjuk azt, amint az adakozó szaktárs kíváná.

Mi lelkiismerettel vizsgálunk meg mindent. Tudatában vagyunk annak, hogy önökkel szemben erkölcsi felelősséggel tartozunk mert az anyagihoz, azt hisszük, kétség nem fér.

Kérelmünk az, hogy szaktársaink tőlünk telhetőleg támogassák segélyző akciónkat. A közcélra adjanak s ne azért, hogy a gyűjtött összegből valaki többet kapjon.

Az adakozók jószívűségét, kell hogy az Isten áldása kísérje és kísérni fogja a harcoló szaktársaink szeretete.

Adakozunk jó szívvvel, szeretettel s gondoljunk arra, hogy most mutatjuk meg, hogy testünkben szív is van,

A segélyző bizottság

Adakozunk a fodrászokat segélyző bizottság-nak! Segítsük a hadbavonult szaktársak családait és elesettek hozzátartozóit.

Harcztéri hősök kultusza.

A háborúval kapcsolatos társadalmi és hivatalos akciók között kétségtelenül a legrokonszenvesebb és legnépszerűbb lesz az, a melyet a Hadsegélyző Hivatal kezdeményezett azzal a kegyeletes és amellet hadtörténeti és hazafias szempontból is rendkívüli fontosságú céllal, hogy a harctereken hősi halált halt magyar katonák emléke az utókor, az elkövetkezendő nemzedékek számára méltó módon megörökíttessék. A Hadsegélyző Hivatal égisze alatt ebből a célból egy bizottság létesült „Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság” címen, amelynek elnökei Kirchner Hermann cs. és kir. altábornagy a Hadsegélyző Hivatal vezetője és dr. Lukács György v. b. t. t. orsz. képviselő. Ez a bizottság igen szerencsés gondolattal akarja megvalósítani nemes célját és pedig felhívást intéz az egész ország közönségéhez, hivatalos hatóságokhoz épen úgy mint magánosokhoz, hogy minden adatot, amely a harctereinken elesett hőseink halála körülményeire és a harctéren ta-

nusított hősi cselekedeteikre vonatkozik, épígy az elesett hősöknek rendelkezésre álló arcképeit küldjék be a bizottságnak. Az ilyformán összegyűlő adathalmazt a bizottság hivatalosan hitelesíteni igyekszik s rendszerbe foglalva, mint a mai háboru emberi dokumentumainak okmánytárát, a nyilvánosság rendelkezésére bocsátja. Ez a nemes mozgalom, amely a komoly hadtörténelem számára is kétségtelenül nagyértékű becses adatokat fog eredményezni, de másrészt a jövő nemzedékek számára a hősi cselekedetek egész légióját fogja nemes példázatok gyanánt megörökíteni, hivatva van arra, hogy lelkes viszhangra leljen az ország egész társadalmában, főként azonban a hajlékokban, ahol ma aggódó szeretettel figyelik a harctéren küzdő családtagok sorsát és gyászolják a hősi halottakat. A Hősök Emlékét Megörökítő Országos Bizottság ez uton hívja fel az ország közönségét, az érdekelt családokat és testületeket, hogy a fentjelzett adatokat az elesett hősök fényképeivel együtt címére (IV. Hajó-utca 16. Budapest) sürgősen küldjék be.

Adakozunk a fodrászokat segélyző bizottság-nak Segítsük a hadbavonult szaktársak családait és elesettek hozzátartozóit.

Hölgyfodrászat.

Egy háromnegyed transformatio készítése.

Mint az első ábra mutatja, a hölgynek, kinek a transformatio készül, még meg van a haja, de az előhaj ősz, a nyakhaj pedig félig ősz. Miután a hölgy még nem öreg és nem akarja, hogy teljesen ősznek lássék, egy háromnegyed parókát csináltatott, mely lehetővé teszi, hogy olyan frizurát hordjon, a melyhez a saját hátulsó haját nem kell használni.

A paróka készítése és annak célszerű megerősítése következőleg történik:

a—a A fej átmérete 56 cm.

b—b A homlokon át fültől fülig 28 cm.

c—c Fültől fülig a fejen át a fül mögött mérve 34 cm.

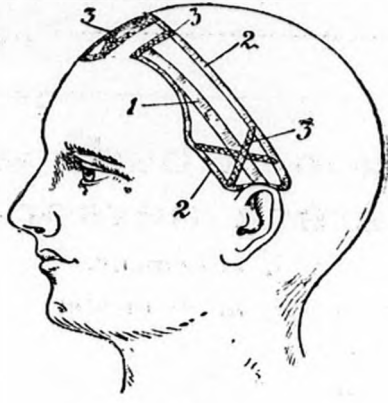
d—d A szemöldöktől a haj tövéig 6 cm.

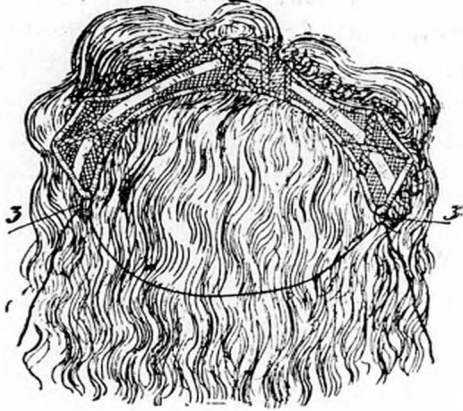
1. ábra.

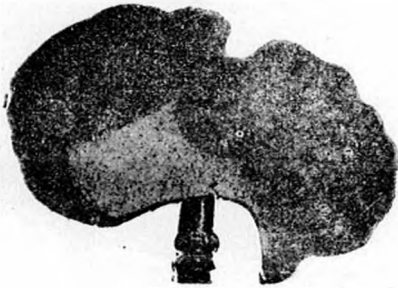
2. ábra.

3. ábra.

4. ábra.

5. ábra.

A fenti méreteket egy fafejre átvisszük, mire a konturákat megcsináljuk. A szalagok montirozása következőleg történik: Először a 3. ábrán 1. számmal jelölt helyről 1 cm. széles szalagot erősítünk a homlokon át az egyik fültől a másikig, azután ugyanezen ábrán jelölt 2. számú szalagot, mely $\frac{1}{2}$ cm. széles a baloldali seitlőtől a bal fülig, azután a fül mögött a másik szalagot át újra a fejtetőre, azután vissza a seitli hátulsó részéhez, innen pedig a jobb fül mögé a homlokon keresztül. Végre a belső jobb oldali seitlin át, ahol végződik is. A szalagot hajlásain jól át kell varrni. Felerészben persze a csomózásnál ősz haját kell használni.

A paróka alapjának elkészítése.

Ebben a fejezetben azon észrevételeim óhajtom följegyezni, melyek az alap (montura) elkészítésénél figyelembe veendőek. Már most legyen az akár férfi fél paróka (toupé), akár női fél paróka (seitli), akár utcai vagy színházi paróka, egyes olyan észrevételeim adom itt közre, melyek a jó munka elkészítése érdekében eljárási elvként követendőek.

Előre bocsájtom, hogy különösen férfi fél parókák elkészítésénél több igen előnyös módszert ismerek, melyek a szalag mellőzésével az alkalmazott szövet ügyes szétvágása

folytán, illetve az egész parókának már gyárilag előállított haj szövetére készítik el. Igen ügyes, sőt normális fej alkaira teljesen megfelelő parókákat lehet ilyen módon előállítani. Két sarkalatos hibája van azonban az így előállított parókának. Míg egyrészt, különösen a hajszövet alapra készített utcai fél paróka egyáltalában nem tartós, másrészt pedig ha a megrendelő fej alkata ha a legcsekélyebb eltérést is mutatja, a paróka már is nem fog helyesen megülni, helyesen megfeküdni a fejen.

Legcélszerűbb tehát, ha mint azt az előző fejezetben részletesen leírtam, pontos mértékvétel után pontos rajzot készítünk a munkafa-fejen s ezen rajz nyomán a következőkben ismertetett és e gyakorlatban általánosan elfogadott módszer szerint elkészítjük a paróka alapját.

A rajz mentén szorosan leszorított szalagot, az ezen célra szolgáló szegekkel megrögzítjük. Igen előnyös a szalagot előzetesen megnedvesíteni, ezzel a szalaggal már a munkafa-fejhez való szorosabb megfekvését idézzük elő. Igen lényeges szerepet játszik munkánk sikere érdekében az alap elkészítésének ezen első munkája, ezért is erre különös nagy gondot fordítsunk. A sarkoknál és fordulásoknál képződő ráncokat, miután pontosan összevarrtuk, egész parókáknál a rugók (féder) elhelyezése következik. Erre vonatkozólag ismét legjobb mesterünkre, a gyakorlatra kell hivatkoznom.

A rugó anyagának, elhelyezésének módjait a gyakorlat folyamán sajátítjuk el. Lényeges elvként itt csak azt említem fel, hogy a rugó, legyen az akár órarugó, vagy halcsont, vagy akár más anyagból, úgy legyen elhelyezve, hogy a szalagot ne vágja keresztül és hogy rendeltetésének megfelelően. Halcsont rugókat legcélszerűbb két végén átfurni és úgy a szalagba varrni, órarugók két végét a lecsiszolás után hal hólyaggal vonjuk be (Fischscheitel). A rugók egyrészt azért szerepelnek, hogy a parókának különösen a halántéki és nyaki részén a biztosabb fekvést mozditják elő, másrészt pedig, hogy a paróka az izzadás következtében adódó összehúzódása akadályoztassék meg.

Mielőtt az alap elkészítésének következő fázisát ismertetjük, ki kell jelentenem, hogy ez alkalommal korántsem merítettem ki mindazt, amit a fölvetett eszmekör magában foglal. A gyakorlat, a fölmerülő keresletből adódik sok különféle módszer és eljárási elv. Jelen szakmunkámban éppen a szűken szabott keret szakmánk minden ágából a jellegzetest, a tömör összefoglalást engedi meg.

Az alap elkészítésénél, mint már említettem, a szalag a helyes rajzon való megrögzítése játsza a lényeges szerepet. Transformationál, könnyű hajmunkánál általában a fél centis selyem szalag alkalmazása a legegyszerűbb. Színházi parókáknál s általában az olyan hajmunkáknál, melyek a viselés közben inkább rongálásnak vannak kitéve, előnyösebb a szélesebb szalag alkalmazása.

A szalag és a rugók, ha már el vannak helyezve, a szövet szegekkel való megrögzítése következik a sorrendben. Igen sokféle szövet talál alkalmazást. A legfinomabb hajszóvtól lefelé a legegyszerűbb szövet áll rendelkezésünkre. A gyakorlat és a kereslet igénye szerint más-más szövetet választunk az alap elkészítésének befejezéséhez.

E helyütt megemlítem még, hogy hajszóvtól teljesen kész alapot kapunk, úgy férfi, mint női félparókák elkészítésére, valamint különféle egészen könnyű speciális női hajmunkák előállítására. Megemlítem még, hogy Párisban egy kiváló félparóka készítőnél volt alkalmam látni oly alap elkészítését, hogy egyáltalában szalagot nem alkalmaztak. A felhasznált gáz szövetet négy különálló darabból róttá össze, úgy hogy az összerovás a hajszóvtól alatt találkozott. A hajszóvtól a gáz alaphoz való csomózása után az összerovást levágjuk. Itt ismét csak a gyakorlatra hivatkozhatom, egyszersmint dokumentálva azon meggyőződésem, hogy mi-

ként ez a párisi fodrász csak a fent előirt módszer szerint állította elő félparókáit, úgy más, egészen más eljárás elveket sajátítva el, azokban magát helyesen begyakorolva, egyformán kiváló munkát produkálhat.

Lényeges csupán: az alap a helyes mérték vétel után úgy készítették el, hogy az a fejhez teljesen hozzá simuljon.

Férfi fél parókáknál azért fontos ez, mert máskülönb a hamis hajnak meglevővel való összefésülése fel nem tehető, sőt a viselésben a rossz alap igen kellemetlen. Egész parókáknál pedig a rossz alap meg a viselést egészen lehetlenné teszi.

Hajmunkáink elkészítésénél tehát az alap előállítására igen nagy gondot kell fordítani.

Ismétlem a helyes mértékvételt (mellyel más helyütt foglalkoztam), a mértékvétel alkalmával tett észrevételeink fontos keresztül vitele után oly alap elkészítése szükséges, mely az elkészítendő hajmunka természetes viselhetését biztosítja.

A szinpad számára egészen másként dolgozunk. Az alapot itt is éppen olyan fontos jól megszerkeszteni, mint az utcai parókáknál. Két okból is: először, mert csak a színész fejére, pontos mértékvétel után készült paróka fekszik meg jól a fejen, másrészt pedig az alap fogyatékosága következtében sok olyan bantó hiba merül föl, mely az illuziókeltés rovasára van. Már pedig színházi parókának eminenter az a célja, hogy ügyes maszkkal, jó parókával a közönség ne a szereplő színészt lássa, hanem azt, akit meg személyesít.

Előjáróban azt kellene megállapítanom, hogy férfi színházi parókáknál homlokos, vagy homlok nélküli parókát előnyös alkalmazni.

Homlokos parókát úgy állítunk elő, hogy a szalagot csak a halántékig vezetjük, s a raborított szövet adja az összeköttetést, az alapot, tehát szalag nélkül.

A homlokos paróka nem mellőzhető. ha a színész idősebb embert személyesít. Az ugynevezett szalón paróka előállításánál azonban már gondolkozóra esem mielőtt pálcát törnék egyik vagy másik fölött. Általánosán elöghadható elvként csak annak hangsulyozására szoritkozom, hogy mentől kevesebb haját alkalmazzunk, mert máskülönb bunda lesz belőle. Hasonlóképen mint a hogy az ügyes színházi fodrász egy áll szakáll fe'ragasztásához a legminimálisabb kreppet fogja fölhasználni, hogy az illuziókeltés teljes legyen.

Igen ügyes színházi paróka alapot láttam szalagokból előállítani. A széles szalagot hatulrói vezetjük, úgy, hogy az egy méteres szalag közepét helyezük a nyaki rész kiinduló pontjához. Ugy vezetjük már most a széles szalagot, hogy a fül képzelt helyét teljesen fedje. A szalagot a halántéki részen megrögzítjük és betelé fordítva, mindkét oldalon levezetjük a kiinduló ponthoz. Elöl egy vékonyabb szalaggal összeköttetést kapunk. A fül helyén azután a szalagot behasítjuk úgy, hogy a behasított szalag részeket a kifeszített szövethez varrjuk. A szövet levarrása is igen érdekes és gazdaságos módon történik. Először ugyanis a középső részt borítjuk be s csak miután azt körülvarrtuk, borítjuk a két oldalsó részt úgy, hogy a középső résznek levarrásra fenn tartott szélével lefogjuk. Ezzel egyrészt egy igen tartós alapot készítettünk, de másrészt pedig igen jól megfekszik az ilyen paróka a fejen, bár mindössze négy rugót alkalmaztunk. A rugók a fül előtt és után párhuzamosan úgy lesznek elhelyezve, hogy körülbelül az orrhegy és a fejbub irányát követjük. A paróka alapjának előállítása, jobban mondva az előállítás ügyessége, mely a gyakorlati alkalmazhatósággal összeegyeztethető, a szakmánk iránt való szeretet és az ezzel párosult ambíció segélyével érheti el teljes készségét. Jelen munkámban inkább elméleti fejtegetésekre szoritkozom, és ajánlom az olvasónak, ha csak módjában van, forduljon

ügyes tanítómesterhez, vagy pedig fölkeltett érdeklődését szakirodalmunk tanulmányozásával gyakorlati eredményre vezesse.

Bányász Henrik.

Harcba vonult budapesti szak- társak névsora.

I. közlemény.

Jegyzet: s = segéd, m = mester.

Smotzer Gyula m.
Lauer Ádám m.
Huhn J. Miklós m.
Thiesz József s.
Stamberger Károly m. (sebesült, egy lábát vesztette)
Becker Ferencz m. (Szerbiában hősi halált halt.)
Holik István s.
Kindlein Ferencz s.
Wisztercsill Béla m.
Gász József s.
Schönborn Mihály s.
Sztraka András s.
Hutira Gábor s.
Molnár Gyula m.
Mangol János m.
Pothorszky Antal m.
Schumann Alajos s.
Lotspeich Márton m.
Pápai Sándor m.
Koch Miklós s.
Künel Oszkár s.
Melcher Péter s.
Marksz János s.
Káremszky István m.
Pock Károly s.
König Géza s.
Fritsch Félix s.
Petrovics János s.
Brekovics Antal s.
Koch Péter s.
Haltmar József s.
Frey Gaspár s.
Darányi Mark s.
Ehling János s.
Tálossy Mihály s.
Duschinszky Emil s.
Hemts Jenő s.
Jancsó János m.
Sárközi János m.
Zivanov Pál s.
Skultéti Henrik s.
Lang Ádám s.
Vukovits Ferencz m.
Holcz Lambert m.
ifj. Hirschfeld Vilmos m.
Francz György J. m.
Baranyai József s.
Riesz Mihály s.
Buhert János s.
Gross József s.
Wolbert József s.
Lakner István s.
Neuman János s.
Kovács András s.
Lefort János s.
Magassy János s.

Hold János s.
 Kerbler Ferencz s.
 Gyukity Cirill m.
 Nyiri István m.
 Kasztel Mátyás s.
 Császi Jenő s.
 Eszthó János m.
 Reizinger Béla s.
 Tóth Béla s.
 Bihari János m.
 Pesut Matyás s. (Sabacnál hősi halált halt.)
 Hanga János s.
 Kalch József m.
 Kindornai Ferencz s.
 Kordélyos József m.
 Palmert Péter s.
 Schlotthauer József m.
 Szandányi Gyula m.
 Pitzer Gáspár s.
 Basits György s.
 Tábor János s.
 Szemere János m.
 Lesták Ödön m. (eltűnt.)
 Balázs Lajos s.
 Czencz Mátyás m. (harctéren szerzett betegségben elhunyt)
 Pafkovics Ignác s.
 Blum Nándor m.
 Lökös István s.
 Folye Vazul s.
 Jakabffy József s.
 Mészáros Gábor s.
 Tóth Antal s.
 Barcsa Kálmán s.
 Scharle Miklós m.
 Schmiedt Mátyás m.
 Tozenberger Mihály m.
 Baky László s.
 Kindl Lajos s.
 Jakobi Miklós s.
 Mátyus Gyula s.
 Mayer András m.
 Pirek János s.
 Zvekán Mark s.
 Holló László s.
 Gertner Ferencz m.
 Szántay Ferencz m.
 Nyiry Albert s.
 Kirschner Zsigmond m.
 Szabó Lajos m.
 Ezer Ádám m. (harctéren szerzett betegségben elhunyt.)
 Wunderlich György s.
 Hauth Vendel s.
 Lenhardt Antal m.
 Puju János s. (jobb lábát Szerbiában a gránát leszakította)
 Simkó Tivadar s.
 Brodt György m.
 Stefan Sándor s.
 Tary Mihály s.
 Zsille József m.
 Graitenstein Mátyás s.
 Mirschinszky Miklós m.
 Réthy László s.
 Szemerédy Sándor s.
 Wolbert József s.
 Miszer Nagy Ferencz s.
 Szabó Mihály s.
 Steinbach Ferencz s.

Gyetskó József s.
 Nothof Mátyás s.
 Minich János s.
 ifj. Lökös Lajos m.
 Kirschbaum Fülöp m.
 Hoffbauer Mátyás m.
 Ergh Mihály m.
 Ergh Jakab s. (Szerbiában hősi halált halt.)
 Merzsán Mihály m. (sebesült Szerbiában hadifogoly.)
 Denov János s.
 Mayor János s.
 Miklusofszky Béla s.
 Kajmér József s.
 Just József s.
 Hufnagel József m.
 Wenez János m.
 Koritz Dezső s.
 Rabong János m.
 Mangol Miklós m.
 Nagy Miklós (sebesült. Szerbiában hadifogoly.)
 (Folyt. köv.)

A bevonult szaktársak családját segélyező bizottsághoz beérkezett adományok.

(Folytatás.)

Adományok.

Kron József 10 K, Hufnagel Henrik 1 K, Miakity Elek 10 K, Nagy Adorján 1 K, Szabados cég 3 K, Lemche Mátyás 1 K, Uram József 8 K, Táugner Ádám 8 K 40 f, Heich gnác 10 K, Brankov István (Besztercebánya) 1 K, Büllüs Gyula 10 K, Glotzbier József 1 K, Flesch József 1 K, K. J 40 f, Pintye János 60 f, Almási Iván 1 K, Schneider András 1 K, Weisz Mark 1 K, B ch Ádám 1 K, Almási Józsefné 50 f, Földváry László 20 f, Soós András 60 f, Toma Szilárd 20 f, Kudlik Miklós 30 f, Roska Tarján 50 f, Oszter Károly 50 f, Molnár Imre 2 K, Müller János 2 K, Bak Sándor 6 K, Bácsovits Kálmán 1 K, Galdon Lajos 1 K.

HIREK.

Értesítés.

Dr. Révay Zoltán testületi ügyész a testület minden tagjának a háboru folytán beállott minden ügyes-bajos dolgában szívesen nyújt ingyen jogvédelmet és tanácsot, ha hozzá fordulnak. Szaktársaink bizalommal forduljanak hozzá.

Értekezni lehet vele minden nap d. u. ½ 4 órától ½ 6 óráig irodájában: IV., Veres Pálné-utca 14. szám.

Ujabb bevonulások hatása.

Ismét sok mester és segéd szaktársunk vonult be, sok kollegától kellett ismét bucsut venni. Igaz ugyan, hogy sok vendégünk is bevonult, azért mégis érezzük szakmánknál némileg a munkás hiányt, ami remélhetőleg rövid időn belül megszűnik. Igaz ugyan, hogy az üzlet fentartása céljából kell, hogy munkaerőt alkalmazzunk, azonban mivel majd minden üzlemben kevesebb a munkaerő kereslet mint azelőtt, azért hisszük, hogy munkásokban nem lesz hiány.

Adja az Isten, hogy mentől előbb befejeződjék a háboru, hogy szaktársaink ismét folytathassák munkálkodásukat.

Gyászrovat. Iványi Istvánné szül. Ruhti Hedvig január hó 14-én életének 31-ik boldog házasságának 9-ik évében hosszú szenvedés után elhunyt.

Temetése január 15-én volt a kerepesi uti temető halottas házából, a hol a Borbély és Fodrász mesterek betegsegélyző egylete Réthy Árpád elnök vezetésével testületileg jelent meg. Nyugodjék békében!

A nélkülözhetetlen inasok fölmentése az iskolalátogatás kötelezettsége alól. Ismeretes az az akció, melyet az ipartestület kezdeményezésére a műhelyben nélkülözhetetlen inasok iskolalátogatási kötelezettségének fölfüggesztése érdekében az Országos Iparegyesület indított. Ebben a tárgyban a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur 130 597/912, VII. ü. o. szám alatt a következő rendeletet adott ki:

A jelenlegi háborus viszonyok között szükségesnek találtam az ipar és kereskedelem lehető zavartalan lebonyolítása érdekében intézkedni, hogy az ipari és kereskedőtanoncok közül az iskolabajlás kötelezettsége alól egészben vagy részben fölmentessenek azok, a kik az üzemben, vagy műhelyben ezen időre is nélkülözhetetlennek bizonyultak.

E végből a kereskedelemügyi magyar királyi miniszter urral egyetértőleg elrendelem, hogy felmentendők a mester, vagy munkaadó, illetőleg helyettes megkeresésére mindazok az iparos vagy kereskedőtanoncok, akik olyan üzemekben, vagy műhelyekben dolgoznak, hol katonai szállításokkal vannak igénybevéve vagy a melyeknek tulajdonosa, vezetője, vagy a segédek nagyobb része katonai szolgálatra behivatott.

A kivételes helyzetre való tekintettel felhatalmazom az illető iparos és kereskedőtanonciskolai igazgatóságokat, hogy ezen felmentéseket a méltánylandó esetekben saját hatáskörükben adják meg,

Az iparhatóság vagy a kerületi királyi iparfelügyelő felhívására azonban a felmentés feltétlenül megadandó.

E kivételes intézkedés csakis a háboru tartamára bír érvénnyel.

Értesitse erről további eljárás végett sürgősen az összes iparos- és kereskedőtanonciskolák igazgatóságait. Budapest 1914. szeptember 30. A miniszter helyett, Ilosvay s. k. államtitkár.

Kérelem a szaktársakhoz.

Lapunk mai számában megkezdjük annak a kimutatását, hogy budapesti szaktársaink közül kik vannak bevonulva s kik vannak a harcmezőn, akár mester, akár segéd is az.

Hogy kimutatásunk pontos legyen, kérjük szaktársainkat, hogy ily irányban értesíteni sziveskedjenek szaklapunkat s ezzel segítő társaink legyenek.

Lehetőleg pontos adatot kérnénk arra is, ha valamelyik megsebesült vagy meghalt volna.

Igy tudjuk csak hős szaktársaink diszes csoportját felállítani s ezzel önmagunkat is megtisztelni.

Egy önállóan dolgozni tudó segédet keresek berukkolás miatt 60 korona fizetéssel február 8—10-ére. Szálloda környék. **Mária Valéria-utca 7.** Fodrász üzlet.

Fodrász segéd, jobb megjelenésű, kerestetik. Jó fizetéssel és percenttel. Kik üzletben vannak előnyben részesülnek. **Cim Hajós-utca 9. II. 8.**

Keresek azonnali belépésre egy perfekt uri fodrász segédet, a ki katonamentes. Nős ember előnyben részesül. Fizetés 80—100 kor. **Metzger Mátyásnál Nefelejts-utca 8.**

Ügyes fodrász nő, ki ondulálni is tud, azonnal felvétetik. **Schadek A. IV. Váci-utca 12.**

Ügyes fodrász nő jó fizetéssel kerestetik vidékre. **Béres Mihály hölgyfodrász Kassa, Fő-u. 85.**

Egy uri fodrász segéd február 10-ére felvétetik. **Martin Miklós Lipót-körut 5.**

Értesítés.

A tisztelt Kollegákat értesitem, hogy a háboru következménye folytán a Pollart késen is más a felírás. A „Páris“ elző helyett „Pollart“ szó van. Ez csak név változás, mert az anyag a régi. Kérem szaktársaimat, hogy ezt ép oly bizalommal fogadják mint a régi jelzésűt. Szaktársi tisztelettel

Reiter Mihály, borbély és fodrász
Pollart cég képviselője.
IV. Sütő-utca 2, (Udvari helyiség)

Lapszerkesztő bizottság: **Müller Károly, Fülöp János.**
Az ipartestület jogtanácsosa: **Dr. Révay Zoltán** ügyvéd
lakik IV., Veress Pálné-utca 14. sz.

Kiadja: **Nagel István** könyvnyomdája Budapest,
VII., Vörösmarty-utca 17.

Uraságoktól levetett uri ruhák

kaphatók a legnagyobb választékban és a legolcsóbb áron

BRAUN és TÁRSA raktárában

VII., Károly-körut 13. I. em.

Frack, salon és smoking ruhák kölcsönbe
= adatnak, betét nélkül házhoz szállítva. =

Minden szervezeti vevő a kialakított árból 5%-ot levonhat.

Valódi Solingeni „Pollart“ borotvák és fenőszijak.

A „POLLART“-féle borotvák és fenőszijak a jelenkor legjobb találmánya.

A „POLLART“ fenőszijon való fenés után a kés soha nem kell köszörülni, sem kövön fenni.

Magyarországi vezérképviselő

TÜRR MIHÁLY fodrász BUDAPEST, V., Wurm-utca 4.

A „POLLART“ borotvák árai:

3/8	széles 27. sz. vastag franczia kés, fehér csontnyéllel	K 2.—
4/8	széles 28. sz. vastag franczia kés, fehér csontnyéllel	K 2.—
3/8	széles 19., 72., 92. sz. homoru kés, legjobb csontnyéllel	K 3.60
4/8	széles 77., 17. sz. homoru kés, legjobb csontnyéllel	K 3.60
5/8	széles 80. sz. homoru kés, legjobb csontnyéllel	K 4.—
	„Pollart“ fenőszij 20. sz. hozzávaló pasztával	K 3.—
	Külön paszta darabja	K—30

Ezen árak csak szaktársaknak szólnak!

Mindennemű fodrászbutor

többféle kivitelben, olcsóbb és finomabb, használt állapotban
folyton kapható

Schäffer György, VI., Gyár-utca 2. szám.

Ugyancsak mindennemű fodrászbutort megveszek.

Halló! Halló!

Tisztelt Szaktárs ur!

Ha bajuszkötőt vásárol, csak a

GALDON-féle

„TOGO“ és prima „TOGO“

bajuszkötőt kérje, saját készítmény, tartós, finom selyem gasse.

Tucatja . . . . . K 3.60

Fülvédős tucatja . . . . . „ 5.—

K a p h a t ó:

Raktárszövetkezet, Ángyán Béla és a többi fodrászati cikk kereskedőknél.

Telefon rendelés: József 49—74.

Kartárs urak!

Mielőtt bajuszkötő szükségletüket beszerez-
nék, hozassák meg a **Boschánszky-féle** sza-
badalmazott

„Fülvédő“ bajuszkötő

próbacsomagot, mely 12 drb 4 féle kötőből áll és egy diszes reklám pecsét fali naptárból.

Portómentesen küldöm 5 kor. 60 fillér utánvétellel bármely postára.

A kötők, rendelő kívánságára névvel és lakcímmel lesznek küldve.

„Fülvédő“ kötők

elsőrendű selyemgázból, erős gummiból készülnek s így könnyen eladhatók.

Beszerezhető:

Boschánszky István és Ángyán Béla

fodrász és
bajuszkötőkészítőnél

NYUSTYÁN.

urnál

BUDAPEST,
József-körut 19. sz.

Minden intelligens fodrász

megveszi a „Modern Fodrász“ című könyvet, melyet míg a készlet tart 1 kor. 20 fillér és 10 fillér postadíj, összesen tehát 1 kor. 30 fillérért portómentesen küldünk.

Az összeg előlegesen küldendő be.

Tartalma: I. Hajápolás (a haj ismertetése) mindenféle receptek a haj ápolására, hajkihullás elleni vizek, hajbalzsamok. Bay-Rum. stb. II. Haj festés (élő haj és szakál festéséről), hajfestékek készítése. III. Manicur (kéz- és körömápolás és ehhez használatos szerek. IV. Arcmasszás. V. Tyukszemvágás. VI. Uri fodrászat. Haj, szakál és bajuszdivatok, bajuszkötés, hajbehajtás. VII. A kés fenéséről. (Pontos utmutatás) VIII. Hajmunka. (A haj preperálása. A haj fehéritése. Hajbetétek készítése.) Különfélék. Mindenféle receptek fogporokról, mitesszerek elleni szerek, hajvizek, illatszerek stb.

Siessen megrendelni, mert csak addig szolgálhatunk, míg a készlet tart.

Cím: „Fodrász Ujság“ kiadóhivatala Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

(Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.)

Ajánlja aczeláru raktárát és műhelyét mind a szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Illatszerek és az összes fodrászati áruk,
valamint a Dr. Faragó Andor kir. törv. hites vegyész által
analizált és törv. védett **Pajor-féle**

„DARIUS”

lábizzadás elleni szer beszerezhető legolcsóbban

Pajor Testvérek illatszergyárában és fodrászati áruk
nagykereskedőknél

Budapest, V., Váci-körut 78. Telefon 36—56.

Kapható minden fodrászfelszerelési üzletben.

Legjobb az eredeti „Pollart”
gyártmányok, u. m.:

„Pollart” fenőszijak, melyek feleslegessé teszik a fenőkövet.

„Pollart” borotvák, melyeket sohasem kell kövön fenni.

„Pollart” haj- és szakálvágó gépek, melyek minden más gyártmánnyal versenyeznek és a

legkitünőbb minőségű „Pollart” ollók.

Vidéki megrendelések azonnal eszközöltetnek. Pontos kiszolgálás.

Magyarországi képviselőség: **REITER MIHALY** fodrász

Budapest, IV., Sütő-utca 2. (Deák-tér sarok.)

Óvakodjunk gyenge, utánzatoktól.

az udvarban.

Fodrász

bérletkönyvecskék

10 vagy 12 számozott lappal

kaphatók:

e lap kiadóhivatalában

VII., VÖRÖSMARTY-U. 17. SZ.

TELEFON:

ZAORÁL JÁNOS
TÖRVÉNYES
ALAPITTATOTT 1891
BUDAPEST
VÉDJEGY
KITÜNTETETT
PÁRIS 1900
VII. BAROSS-UTCZA 1.

TELEFON:

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON, ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT
„SAJÁT GYÁRTMÁNY” JÓTÁLLÁSSAL.

ZAORÁL JÁNOS
BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRÜLDE
BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.

GYÁRTELEP

UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZAM.